

Karikatury Boha

Kateřina Lachmanová

Katecheze do kapsy

Kateřina Lachmanová

Karikatury Boha

KARMELITÁNSKÉ
NAKLADATELSTVÍ

KATALOGIZACE V KNIZE – NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Lachmanová, Kateřina, 1964-

Karikatury Boha / Kateřina Lachmanová. – Druhé vydání.

– V Praze : Karmelitánské nakladatelství, 2022. – 85 stran. –
(Katecheze do kapsy ; svazek 6)

Vydalo Karmelitánské nakladatelství ve společnosti

KatMedia, s.r.o.. – Obsahuje bibliografické odkazy

ISBN 978-80-7566-287-3 (brožováno)

* 2-144.5 * 27-144 * 2-14:165.02 * 27-184 * 27-4 * 27-58 *

27-184.3 * 2-231 * 27 * (0:82-4) * (0:82-84)

- představy o Bohu – křesťanské pojetí
- vlastnosti Boha – křesťanské pojetí
- poznatelnost Boha – křesťanské pojetí
- Bůh a člověk – křesťanské pojetí
- křesťanský život
- křesťanská spiritualita
- křesťanská víra
- biblické citáty
- úvahy
- citáty

27-4 - Praktická teologie. Morální teologie [5]

Motto:

*„To, co si mnozí představují
pod pojmem Bůh,
naštěstí neexistuje.“*

Karl Rahner

Úvod

Člověk se vždycky pouští na tenký led, chce-li mluvit o tom, jaký Bůh je a jaký není. „Jsem trochu nespůj z přednášek s tematikou falešných představ o Bohu, neboť ... všechny představy o Bohu jsou falešné,“ doznává jeden náš známý autor.¹ Z jistého pohledu mu dávám za pravdu, vždyť karikatur Boha by se dalo najít asi tolik, kolik je na zemi lidí, kteří si o něm utvářejí nějakou představu. Bůh ze své podstaty nekonečně přesahuje všechno naše chápání a všechny naše představy. V tomto světle je i veškerá teologie jen „blekotání o Bohu“, jak prohlásil jeden teolog.

Někdo dokonce tvrdí, že snahou opravit karikatury Boha vždycky jen vyrobíme nějakou další, možná ještě horší, než je ta, kterou chceme korigovat. Bůh je skutečně ten „stále jiný“, lidskými slovy a představivostí ho nelze plně uchopit, nelze ho vměstnat do žádných lidských škatulek. Kdyby byl snadno pochopitelný a uchopitelný, nebyl by to Bůh. Apoštol Jan prohlašuje hned v úvodu svého evangelia, že „Boha nikdo nikdy neviděl“ (Jan 1,18a).

Ovšem tentýž Jan dále pokračuje: „Boha nikdo nikdy neviděl; ale jednorozený Syn, který je v náručí Otcově, nám o něm řekl“ (Jan 1,18). A Ježíš sám nedlouho před svým utrpením slavnostně přislíbil: „Nezanechám vás osiřelé, přijdu k vám ... V onen den poznáte, že já jsem ve svém Otci,

vy ve mně a já ve vás. Kdo přijal má přikázání a zachovává je, ten mě miluje. A toho, kdo mne miluje, bude milovat můj Otec; i já ho budu milovat a *dám se mu poznat*“ (Jan 14,18-21).

Tak přece jenom! Je tu někdo, kdo Boha bezprostředně viděl a zakusil – Ježíš Kristus, Syn Boží. Je tu ten, který sám „přebývá v lůně Otce“; zná tedy Boží podstatu a může nám o Bohu autenticky vyprávět. A nejen vyprávět: když ho Filip žádal, aby jim už konečně ukázal Otce, odpověděl velmi důrazně: „Tak dlouho jsem s vámi, a ty mne neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Nevěříš, že já jsem v Otci a Otec je ve mně? Slova, která k vám mluvím, nemluvím sám od sebe ... “ (Jan 14,9-10).

Chceme-li tedy Boha více poznat, chceme-li se posouvat směrem od karikatur Boha k originálu, je moudré bedlivě naslouchat jeho Synu, často i konfrontovat své názory a pocity o Bohu s tím, co o Bohu říká Ježíš v evangeliích. Navíc máme k dispozici svědectví mnoha Božích přátel, těch, kteří Boha milovali celým srdcem a kterým se dával poznat tím nejdůvěrnějším způsobem, jaký umožňuje lidská omezenost. A hlavně, Otec slíbil, že nikdy neoslyší prosbu o dar Ducha svatého, který zůstává tím hlavním „Restaurátorem“ našeho obrazu o Bohu.

Téma je zpracováno záměrně „lidovější“ formou, aby neodradilo čtenáře bez teologického nebo psychologického vzdělání. V první části zazní

několik základních otázek ohledně karikatur Boha: co je jejich podstatou, proč se jimi vůbec zabývat, kde a jak vznikají, jak se předávají a kde čerpat, máme-li je nějak korigovat. V druhé části pojmenujeme a trochu rozebereme několik konkrétních karikatur, které jsou dnes běžně „v oběhu“.

I. část

O karikaturách Boha obecně

*„Bůh je vždycky více než to,
co se o Bohu dá říci,
vědět a zakusit.“*

Mistr Eckhart